

TELEGRAPHUL ROMANU.

Telegraful este de doue ori pe săptămâna : joi și Dumineca. — Prenumeratia se face în Sabiu la espeditura foie pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către espeditura. Prețul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte partile ale Transilvaniei și pen-

Nr. 94. ANULU XV.

Sabiu, in 23 Nov. (5 Dec.) 1867.

Evenimente politice.

Sabiu, 22 November

Dela Peștera se scrie ca în 28 Noiembrie s-a lăudat sub presedintia Maj. Sele un consiliu de ministri, în carele cestiunea cea d'antâi a fostu contingentul recrutilor ce suntu a se scote în anul 1868. Mai departe se dice ca conferinta ministerului ungurescu pregatesce un proiect de lege pentru dieta, că acăstă sa voteze 47,000 recruti. Se mai sună și despre unele proiecte prin care se va cere că dietă sa voteze somariu pentru anul viitoru contributiv. Aceasta procedere, pentru anul e la sfîrșitul și astăzi bugetele nu mai au canda sa se desbată; afara de impregurarea acăstă contribuirele ce are ale face Ungaria la detoriză statului inca nu suntu resolute.

Dincolo de Laia se apare de nou o lista ministerială. Scirea despre dietele tierilor transilvani se sustine și lângă densa mai vine și amanarea siedintelor senatului imperialu pe trei luni.

In tempulu din urma se vorbesce ca regimul translaitanu are intenționea de a impacă pre Bonapartă. Zfăt insa provocandu-se la impregurări ei cunoscute, arată, ca impacarea intenționata nu promite multu și intaresce ca insusi sub Schmerling a fostu mai bine.

Cestiunea României se înverde și astăzi pre lângă posibilitatea său nepossibilitatea intrunirii conferintei de puterile europene.

"Dela Renu" capeta "A. A. Ztg." din istorice bine instruite unele indigitară despre conferinta. Napoleonu se dice acolo, că de aceea vrea să adune și pre statele cele mici, pentru ca puterea lumesa a Papei vrăea să o delature și să facă din România capitala Italiei. De alta parte insa sa despagubescă pre Papă în cele materiale asiă de bine, incătu positiunea lui se fia asigurata și să nu mai aibă lipsa de puterea lumesa. In Parisu se incunoască diplomati despre averile bisericesci ale romano-catolicilor din tota țările catolice, și despre ajutările ce le dău regimile bisericilor cat. respective. Cugetul le merge într'acolo, că de către se poate din acestă sa se facă unu venit potrivit. Atunci și unele taxe pentru dispense și paliuri aru avé sa cada și pre lângă acăstă palatul și personalul seu aru fi declarat de neutralu, său după cum se mai dice esterioratu, precandu ceealalta parte a cetăției și provinciile aru cadă la regimul italianni.

In senatulu din Parisu desvălu ministrul de externe politică regimului francesu, incătu privesc aceea România și Italia, cam in urmatorele :

Arata că politică imperatresa a fostu totu de una consecuenta și dechiara, că regimul francesu nu are de cugetu a innoi în România o ocupatiune nedeterminata. Trupele noastre, dice ministrul mai departe, voru remană în România numai pâna candu ova cere acăstă securitatea Papei. Problemă ce are a se deslegă între papismu și Italia, e fără indoiela grea, dura nu nedeslegavera; e numai cestiunea neincrederei între aceste două regim (?!), care într'o dă va despară. Acăstă va fi obiectul conferintei.

Scirile despre armări în Serbia și despre agitațiuni din partea agentilor austriaci în Bosnia și Erzegovina le refrange W. Ztg. de Dumineca dela 1 Decembrie in urmatorele :

O făia de săra de aici aduce din foi dela Petersburgu, pre cari nu le numesc mai de aproape, descoperiri forte minunate, în urmă căroru armări în Serbia și agitațiunile, aru fi o consecuție a nisuntelor austriace intenționate spre anexiuni.

O astfelu de respandire, cătu de natânga aru fi, se poate cuprinde; ceea ce nu putem cuprinde, e, că acea făia vieneză s'a putut lasă într'ală că sa o respandă mai departe.

In Anglia se imultiesc meetingurile și nelinișcările tieranilor. Lordimea anglo-sassona, ori cătu de môle a cugetat că și-a asternut prin liberalismul englez, carele era numai pentru unu omeni, acum la betranetiele ei are să fia turburata. Foiă cea mai mare "Times" e tare nelinișcita și cere mesuri aspre pentru suprimearea turburărilor.

In partea oficială a soilor oficiose și neoficiose astăzi următoriul :

Circulariu

alău ministrului ung. de justiția îndreptatul către totale jurisdicțiunile transilvane.

"Pre basea prea înaltei decisiuni grăioase regescă a Majestăței Sele c. r. apostolice din 5 Octombrie anului curentu și pre basea imputerirei ambelor case a dietei, cu privirea la extinderea instituției de cărti funduare ce există în Ungaria, și asupra Transilvaniei, amu emisă o ordinatiune, ce tratăza prelucrările necesare, carea s'a fostu trămisă pre căre oficială autorităților respective spre cunoștința și spre orientarea cuviințioasă.

Inca de vre-o căti-va ani se asternă din partea regescului Gubernu transilvanu, a reunianei de economia câmpului, ba și a singurătilor jurisdictioni la pră inaltula Locu proiecte și cereri de feliu acestă, în cari — pre lângă indigitatiunea referintele cele neregulate ale posessiunii, la lipsa de mijloce scutitorie pentru dreptul de proprietate, la lipsa de creditul carele să servescă spre a aduce vietă în industria și comunicatiunea ce remasă cu totul pre Josu și la seraci a ceea ce se lăta în urmă acestoră din dă in dă in mesura totu mai amenintătoare, — necessitatea instituției de cărti funduare se motivă că unu mijlocu fără indoiela efectuosu contra acestoru reale și prin cari se ceră neamanană introducere a acestei instituții.

Amnă dăa cauza a crede, că în urmă disponibilitățile mele amintite o dorință de multu aspirată a populației inteligente ardelenă merge către realizare și ca punerea în lucrare a ordinatiunilor în acestu respectu va fi înaltnă sprințul moralu și materialu alu respectivilor.

Insa de ore-ce nu are fia-care strău alu publicului celu mare cunoștința cuviințioasă a acestui factoru alu bunei stări precum și marimea intensității lui, cercetu comunitatea, ba acceptă acăstă dela constitutionalul simțul de delorință, corespondatoru chiamării comunităției, că fia-care membru, cu deosebire înse acci impiegatii, cari vinu mai adese în atingere nemediata cu poporul, prin premergerea cu exemplu bunu, prin lamurirea și învățarea în unu modu sternitoriu de înredere a lucră într'acolo, că tota claselle posessorilor de pamant, ori de care trăpă intelectuala s'ară linie, sa învățe a cunoște esenția, scopul și bunătățile instituției cărtilor funduare și sa înainteze prin o indeplinire preventivă și statuitore a ajutorului ce i privesc, execuțarea dispozițiunilor concernante ale regimului.

La instruirea despre instituția cărtilor funduare potu servi de îndreptarii urmatorele idei principale :

Dreptul de proprietate, precum și restrințarea acelui printr-o putință drepturi reale a altora se poate cu securitate documenta, cătu privesc avearea nemiscătoră, numai și numai prin instituția cărtilor funduare. Unica acăstă instituție are susțină de a chiarifica definitiv totă pretensiunele radicate contra acelui nemiscătoriu ce și în in-

tro provinciale din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri straine pe anu 12 fl. 1/2, anu 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru intea 6 ora cu 7. cr. și urmă, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

lesulu legilor noastre de mai nainte se subsumă sub notiunea de posessiune (possessio) și de a ascură dreptul de proprietate și altele reali introduce în cărtile funduare în unu modu neatacatoriu din partea nimenvi.

De aici rezulta a două bunetate a instituției cărtilor funduare, carea, fiind ea singura baza pentru creditul realu, deschide istoricul acestui creditu spre dezvoltarea industriei economiei de câmpu și a meserielor. Fia-cine scie cătu e de greu de a ajunge la unu imprumutu, de către referintele posessiunii suntu neregulate; și de către acestă succede, apoi e legată de jertfe mari și de unu terminu scurt de abdicare. Causă principală jace, la totă intemplarea, în mancitatea securitatii ipotecarie.

Fără cărti funduare proprietarul capitalului numai atâtă vede, că imobilul (nemiscătoriu) imbiatul că ipoteca se astă în manele posessorului; nu poate înse să aiba cunoștința sigura, de către o trei-a persoană nu are vre-o pretensiune de drept la același imobil, care pretensiune eschide cu totalu său restringe în măsură mai mare său mai mică pre posessorulu în faptă, — de către acelu (imobilu) nu e o ereditate încă neîmpărțită între fratini, său proprietatea muierii posessorului, său o posessiune zeloga, carea pre basea instituției noastre de a-venită încă se poate recumperă.

E nedisputăvara însă influența instituției cărtilor funduare și asupra radicării pretiului de comerciu a averei nemiscătorie. Pentruca din acele cause, cari s'au amintit mai susu cu privire la creditu, e fără naturalu, că concurența cumpărătorilor sa fia mai mare la nemiscătoru destinat pentru vindere, prin urmare și pretiulu cumpărători trebuie să fia mai mare, candu cumpărătorulu nu se convinge numai despre extinderea (cuprinsulu), susțină și pretiulu imobilului, ci și despre aceea, că aceea ce cumpără e alu său, pre căre dreptul e o proprietate neatacata de nimenea, precum și despre aceea de către a trei-a persoane au vre-unu drept realu care împoveră proprietatea — și convingerea despre totă aceste și o potă scote din date cu totul autentice.

Pre lângă totă necesitatea și bine facerea cea manifestă a instituției cărtilor funduare, pnenărea în lucrare a acestei, pretinde ajutoriul posessorilor singuratici numai în pulină măsură. Salariile în bani pentru individu acelă, cari se voru institui la execuțarea prelucrărilor se voru acoperi din casă statului; posessorii suntu numai indatorati ai provede cu cortelul, incalzitul și lumina și cu serviciul de lipsa. Posessorii o potu face acăstă fără greutate; interesulu loru propriu împințenăza la acăstă și adeca a se eliberă cătu mai eurendu și de sarcină acăstă mica și de a capăta cătu moșcurendu carteal funduaria.

Provocandu eu comunitatea, a face, în intențulu ideilor conducătorie de mai susu, instituția cărtilor funduare populară, va fi la locul său, cu o cale a aminti, ca lucrările localisare (helyszinési munkálatok) necesare la introducerea instituției cărtilor funduare, nu se va incepe pre teritoriul întregu al Transilvaniei, ci numai successiv în cete o jurisdicție. Conducerea cuviințioasă, și cu acăstă progresarea mai rapede, uniformitatea și corectitatea lucrărilor se efectuează mai usioru în modul acelă, decătu candu s'ară incepe dintr-o dată în totă jurisdicția, prin unu numeru mai mare de organe ne deprinse și pentru o extindere mai mare greu de controlat. De altmirea eu voi îngrăgi, ca indată ce voru să invinse greutățile începutului și voi dispune tot de mai mulți și mai mulți indivizi deprinși în specialitatea acăstă, sa se estindă localisarea de odată preste jurisdicții mai

multe, incătu și jurisdicțiunea, pre carea va veni rondulu mai târziu să nu accepte indelung după punerea în lucrare a intenționatăi instituții.

Până candu aru veni rondulu la comunitatea acăstă, me rogu de conlucrarea... comunități numai pentru instruirea intenționată în acestu cerculariu asupră instituției cărilor funduare. Dispozitionele pentru asistentă de lipsa la ocasiunea localisării, precum și asupră agendelor din partea posessorilor în comunitățile singuratic voru fi de a se împlini în inteleșul unei ordinaciuni speciale atunci, candu se va determină anume ex officio începerea localisării din cutare jurisdicție și candu totu asiă se va face cunoscuta. Peșt'a 10 Novemb're. 1867.

Subscrisu

Baltasar Horváth,
ministru reg. ung de justitie.

Revista diuaristica.

Cetimur urmatorea curioasa corespondenția particulară în „Trompet'a Carpatilor”.

Parisu, 15 Novembre.

„Aici se vorbește mai multu decât totu deu-nă despre unu congressu, și credintă generale este ca se va adună la Paris in lun'a Iunie. Pre lângă cestionea româna voru veni și altele mai multe pre tapetu, între care Principatele -Unite nu voru fi uitate. Cestionea federatiunei danubiane este la ordinea dilei. In regiunele politice acăstă se consideră că singurul mijloc de a pune unu termen anomaliei produse de guvernul perturbatorilor de doi ani începe.

Nemultiamirea guvernului de aci nu se poate ascunde în privința unor mesuri luate acolo s. a.

1. Cercarea de a introduce în armata regulamentele prusiane.

2. Primirea a cătoru-va arme prusiane.

3. Tramitera nepolitică și ridicula de trupe la Virciorov'a pre fruntarie spre a neliniști pre Austria, aliată Franciei, ceea-ce a fostu privită aici că o cercare de a jucă o festă Franciei, in casu de a intră în resbelu cu Prussia, ceea-ce era destul de probabil în momentul plecării Francesilor pentru Rom'a.

Disolvarea violentă a camerelor despre care au vorbitu diuarele de aici eri, va adaugă și mai multu la acăsta nemultiamire. Intrarea lui Bratianu la finanție n'a fostu neci ea privita cu placere de către guvernu.

Aproposito de d. Bratianu, elu a fostu aci; să cercatu sa-si strecore ideile asupră unei loviri de

Statu, déra a fostu respinsu într'unu modu hotărîtoriu, și a făcutu unu fiasco din cele mai complete. In urma să a presentat de cinci ori la Principele Napoleonu, la Meudenu și n'a fostu primitu. Acăsi aducu aminte prébîne de inchisorile și casele de sanetate.

Catu despre Itali'a nu-i merge bine. Patronul Dtoru totu mai cărca de ale loru, dura guvernul francesu e decisu sa-i sferame, alătu pre ei cătu și pre part'șanii loru pretotindeni, ori pre unde si voru radică capulu.

Déca Victoru Emanuelu nu va prevent sa re-stabilésca ordinea și autoritatea, atunci s'ar duce pre copea dinasti'ă lui.

Itali'a aru fi impartita să dice în trei părți reunite în confederatiune. Este adeverat Principele Napoleonu aru avea parsea antăi cu capital'a Turinu. A dou'a aru fi guvernata de Principe Murat cu capital'a Neapole, și în capulu celei de alu treilea aru remanea Pap'a cu capital'a Rom'a. *)

Romania.

Gamerile aici suntu disolute; alte nouă alegeri escrise déjà; luptele între partide curgu cu inversiunare; töte aceste le vedem cu mahnire noi cesti de aici, cu atău mai vertosu, cu cătu noi abia putendu p et r e c e pre cele ce se intrempla acolo și a ne aperă de relele ce ne amenință nouă, nu putem merge într'ajutoriulu loru cu parerile noastre.

Dura nu luptele aceste ne îndupleca a scrie aceste sîre, ci o alta impregnare, care după parerea noastră trage multu în cumpen'a viitorului acelorui tieri maltrat de invaziuni esterne și interne. Impregnarea acăstă e triumful culturei, care, și-a deschis u calea în România, dela care e de a se acceptă mai multu că dela töte combinatiunile minisierelor.

Ateneulu care există acum de vre-o trei ani, s'a deschis și în estu anu in 5 Nov. Insa Dlu Presedinte a acestei reunii a deschis de astădată conferintele acestei reunii de barbati inteligenți cu o cuventare, care e program'a, cea mai salutara pentru tierei.

Ideile cele sanetose și cuprinse de multa totu estinderea ei. Eata cuvantarea:

*) Nu scim de căsătorește opera asupră Italiei după cum s'ară putea opera asupră României. Spiritul italianu este atău de înaintat, patriotismul atău de aprinsu, pentru că în locu de o Italia completă sa suferă italianoii o astfel de mutilare.

(Redact. „Tr. Carp.”)

Domnilor și Domnelor!

Obiceiul adoptat, că conferintele Atheneului să se deschidă în via-care anu printre unu discurs pronunciatu de presedintele seu, vinu a-lu îndeplinu eu astădi cu cea mai mare placere, vinu a espușe înaintea d-vosă căte-va considerați asupră lucrărilor Atheneului și impulsionei ce elu a putut avea asupră miscările intelectuale în tiéra, asupră locului ce aspiră a ocupa și influența ce dorim a exercită în societatea româna, asupră utilităției în fine a unei instituții că a nostra pentru junimea, societatea, și fia ne permisă a dice, Statul român.

Unu lucru mai pre susu de töte, dicea acum trei ani vice-presedintele Ecseru în discursul seu, prin care au inaugurat conferintele publice, unu lucru mai pre susu de töte îmbesce mintea aceluia, care după o lungă siedere în tările civilizate ale occidentului se întorce în tiéra sea.

Acestu lucru este lipsa de viață intelectuală. Nu, lucrările de cari ne plangem, și pre carile-amu putea întâlni, în sferea sociale și politica, suntu de natură a întristă pre observatorul seriosu; nu, aceste rela într'unu gradu mai multu său mai putinu mare le întâlnesc cine-va, în töte tările și suntu ne desparțite de natură a societăților în diversele loru faze de desvoltare. Ceea ce este de natură a întristă mai cu séma pre aceea ce se gădesce la datinele viitorale ale tăriei, este pulsul locu ce ocupă în societatea nostra, lucrările intelectuale, este indiferentă pentru nobilele ocupații ale spiritului, este apătia intelectuală în care trăim, și prin urmare lipsă de cea ce constituie adeverată viață, adeverată marime, adeverată gloria a națiunilor.

Ei bine, domnilor, aruncandu-ne astădi privirile asupră societăției române, nu ne putem opri de a constata că o suflare de viață a începutu sa misce diversele sele straturi, și sa arunce semințe ce nu voru întârdia a germină sub influențe divine, sub patronajul luminatului altetiei sele, și sub încurajarea d-vosă, și a dă flori și fructe, cari să înveselesc anima, să nutrească corpul și spiritul națiunii.

Intr'adeveru, domnilor, dela conferintele Atheneului și alte conferințe analogă, ce se fac la lassi, și în unele orașe principale ale tăriei, la care asista parte cea mai înaltă și luminată a societăției, pâna la acelle cursuri de adulți, în cari celu din urma cetățenii și meseriașii merge a capătă o radia de lumina și de cultură; dela societatea academică, care întrună în București solemnitățile literare și scientifice din diverse tinuturi române, și în care se audă și studiile disertații ale Eliadi-

FOLIÓRA.

Pester'a negra...

nuvela originaria

Locuitorii pesterei.

(Urmare.)

Eră impreajunul dilei de Martiu — diu'a pre aripi de porfiru se afundă cătra scapatatu — după muntii ceteșalau în ultimele dulci locuri ale sôrelui. — Unu zefiru recorosu suflă preste câmpiele cele verdi ale satului B. — și a tinutulai...

Luu'a apară mandru preste piscurile aurite de blond'a-i lumina, — stelele un'a după alt'a spintecandu debilulu velu — alu dilei obosite de luptă straluceau brilantu pre azurulu noptiei.

Ce umbra apără lângă piramida?..

Acum stă în locu — stergendu-si fruntea obduse cu sudori! —

Cu pasi rapedi — propasiesce cătra pôla codrului. —

Indata ce ajunse umbr'a la pôla codrului — se puse pre pagisce, se repausă — era oste-nita.

Ochii — ei priveau spariati în giuru — dora nu o vede ore-cine? — și incredintiata cumca susținutu de omu nu-i în giurulu ei — apoi și ordină perulu pletelor ei velurose.

Se imbrobodé mai bine și strangendu-si mai tare brâul celu venetu pre lângă ea — se sculă

indreptându-si pre cararea ce duce printre tufole dese ale codrului — cătra pesteră.

Eră Saft'a... sa o urmarim!

Saft'a sosí mai pâna lângă pesteră — calea a fostu grunțuroșă — mai ne batuta, căci raru calcă piciorulu omenescu calea aceea.

Putea să vădă flacările a focului ce ardea în mijloculu pesterei — putea să observeze fumul ce riură pre o spertura laterală din moianu grandiosului focu.

Vení pre dinaintea unui stejaru stufoșu — vechiu — vră sa pasăsca mai încoło; candu eata i-si vede inchisa calea de o umbra — miscătoare — de unu omu barbosu.

Omulu eră intrarmatul bine.

O pusca spandiuă pre spatele a celei late, la brâu avea pistole — unu tovoruin mâni.

Unde mergi? — ce vrei? — întrebă omulu pre spariat'a Safta.

Nu me cunosci? Eu-su Saft'a!! responsa, revenindu-si la sine Saft'a.

Tu?! replică același omu — bine! pre tine te asceptam! Stanciulu i-mi demandă — ca déca vei veni sa te conducu pâna la pesteră! — se fi fostu altul — aru și platit u greu indrasnél'a sea!

— Vino lele Saft'a!?

— Saft'a i urmă muta.

Deodata se opri soțiul Saftei și scotindu unu fluieru ascutit prin mijlocirea unei fluerită de socu se întorse cătra ea dicendu-i:

Pot merge acum'a ca nu i departe!

Atunci unu altu sunetu totu de același soiu — numai mai petrunditoru — se lovă de urechile vorbitorilor — era semnalulu de intelegeră a Stan-

Audi! dîse omulu misteriosu cătra Safta — acum i bine! — dute!..

Pester'a zacea precum am disu într'unu sinu de vale intunecosă.

Se o privim mai de aproape. — Cine aru fi vediu-o atunci, starea ei buna, valida, aru fi disu ca aici nu natur'a, ci numai nescari mani maiestrose — pote se produca — asiă ce-va.

Si totusi iubite cetătorile acăsta pesteră n'a fostu productu artificialu — ci numai simplu naturalu.

Intr'adeveru natur'a-i unu maestru de minune.

Piscurile treptate a unui munte plesiu — stancele de granitu colosale erau asediate în o ordine admirabile de te farmeca. Doi stâlpi de petra munțosă — cari pareau că sculptati — formau cu coprișul celu portău și care coperisul eră ob dus cu stufoi varie — formau dieu portalulu pesceret — ce se tragea sub capolu delului muntosu.

Pe delatrele esteriore se vedea gloa de stanci mai mari menuntiele, alipite de acei doi giganti petrosi.

Atât'a despre esteriorul pesterii. — Interiorulu insa eră cu multu mai rapitorul la formarea lui natur'a și-a arestatu adeverată-i destinate maestră.

Paretii, acum negri de fumulu celu indelungat, — arătau încă colea semne invederale, ca au fostu obdusi odata cu o atare poleitora licurinda, acum însă portau unu doliu tristu negru pe satu'a loru.

Unde și unde erau în pării nescari mici și frumosé sepaturi — urne — car serbeau locuitorilor pesterei — de blidare — de lăditie pentru vestimentele loru.

loru, Cipariloru, Lăpușnăloru și altii, până la acele modeste societăți de jumătate de lună ce cauta să-lărgă cercul cunoștințelor, în întrunirea în care se încercă să dobândească obiceinuța ordinei, a legalităției și a discussiunii colective; dela scrierile unuia Eliade, Alessandri, Bolintinéu, Sionu, Aristi'a, și altii, care după o lungă tacere paru decisi să intră din nou în arena literară și să se înscrie cu noi, în întrunirile, conferințele și reuniunile Atheneului, până la modestele încercări ale junilor animați de nobilă ambiciune de a ocupa și ei un loc în cunoștința și literatură, totă aceste simptome domnilor și domnelor, anunță, că o incubatiune fecundă se face în tierra, și noi în prezentul unor asemenei simptome de educație de instrucție națională, ne vomu obstina să repetăm acelora pesimisti ce se descuragează și desesperă de tierra, ne vomu obstina dicu ale repetă cuvintele celebre ale lui Galileu: E pur si muove.

Suntu momente, domnilor, diceamă mai de une-dile impreuna cu comitetul societății pentru învățătură poporului, candu idei vagi plutescă predeasupra societăției, precum cetea pre suprafata pavimentului; pre cătu tempulu impinge această cetea pre luciul apelor său pre siesulu campielor, ea nu este decât un abur, fără consistentia, fără coloare și fără formă; să întâlnescă atunci o colină său unu munte, colină atrage impregiurul săcăfătă, aburile se condensă și devine nouă, și pre candu versulu muntelui este espusă la tempeste său la iubirile fulgerului, apă care filtrăza misteriosu se gramadesce în cavitățile sale profunde, și ese limpede și curata la pările lui că sa devină unu păre, păreul devine la rendulu său sorgentea vreunui fluviu imensu, care marindă-se neincetat străbate câmpia său societățea, și care se numește Nilul său Danubiu, său o mare instituție.

Atheneulu nostru, domnilor, are aspirație de a imita acele coline, și să atrage impregiurul său atât de multe și varie elemente plutești ce există în societatea noastră, și pre care ventul le impinge, fără directiune, fără consistentia și fără utilitate pentru tierra.

Este tristu de a vedea junimea română asiatică de bine indiestrata, acea junime, ce în scările Europei occidentale se distinge în totă ramurile cunoștințelor umane, este tristu de a o vedea intorcându-se în tierra, neproductiva și iubită de sterilitate în locu de a studia și înțelege trebuințele societăției, în mijlocul cărei suntu chiamate să trăiască; cătă junii nu-si intrebuntă inteligenția loru în a declama în contra ei?

Părțile mai ascultătice căci de acestea erau numai în o parte a parelui din fundu observabile— de cuiere pentru starnarea armelor a caciuleloru și a altor objekte necesari.

Una foaie mare ardea în mijlocul pesterei, pe o radicătură formată din petru și pamentu cleiosu.

Pre lângă focu în unu cercu siedeau lozitorii acestui eremitaș Selbatescu, erau la numărul vreo cinci spre-decece.

Deasupra focului, era aterzată o caldere mare — ferbeană cină, era mamaligă ce elocotindu stropea din umflăturile-i alburie candu și candu o umediéă apetitosă, care picându pe carbună roșie-teci și invapăieti, sfaraiau reslatindu unu sumurelu debilu....

Cei cinci spre-decece locuitori anteranii — siedeau că muti în jurul focului și priveau că absorbti la flacără — erau pe gânduri.

Vasilie! disse unulu mai betranu dintre ei — intrerumpându tacerea — adresându-se către unulu mai teneru. — Vasilie! tu esti pretențul lui Stanciu celu mai bun! — spune-ne ce o se nsemnedie adâncele-i gândiri de vre-o caleva dile?

Înștebatulu, însă facendu din capu — unu respinsu negativu — privi mereu în focu suridiendu amaru.

Eara-si — tacere — toti pareau cuprinși de o amuzare neexplicabilă, dar asiatică unele clipe a viaței omenești, omul le petrece în nemiscare, în profunda gândire despre venitoru...

Saftă gafandu ajunsese la portalulu pesterei — Stanciu o intempsa cu o bună sără și o rugă cu graiu gânditoru să-i urmeze.

Mirarea ei era nedescrisă, candu Stanciulu în locu de a se opri în fundulu pesterei pe care me

Cine din noi nu a vedutu tineri alta dată eminenți și distinși după o siedere de cătă-vă ană în tierra astfel metamorfoza incătu să simu autorizati a putea dice impreuna cu poetulu:

Comment en un vil plomb, l'or par s'est il changé.

Ateneulu, domnilor, aspira să atrage în orbită și sferea activității sale pe toti junii Romani, a căroră instrucție, capacitate și talentu înscănde, suntu de natură să face în venitoru dintr-ensi ceteați utili, și chiar cetățeni mari. Elă crede că trebuie să concentreze și să dâmă o bună direcție, acelei ardore juvenile, care-i impinge, săbiu estei după bâncile scălei, să aruncă, fără conșientia, în vîrtegiul passionelor politice, a-si cheltu tota activitatea în vane și pline de sterilitate ocupării, și confuzionându-se pe sine, să aruncă nouă elemente de confuzie în mijlocul acelor elemente deja destul de numeroase ce există.

Aci junimea se va convinge, prin meditarea și discuție pacinica, că nemicu nu este mai delicat, mai dificile, nemicien, care să ceară o educație mai serioasă, unu studiu mai profundu, o mai mare perspicacitate, decât pericolosă arta de a guverna, său a derige pe omeni în societate. Acăi, acăi parte valoroasa a națiunii și va completa educația, facându-o să va vedea, că unu studiu seriosu de scientia, de istoria, de economia politica, de dreptul de filosofia etc. etc. nu este indestul, să remane sterpu, de nu va dobândi maturitatea și calitatea superioare, care să-lu utilizise să sa-lu transforme în acte de natură să dă satisfacție trebuințelor statului.

Aci se voru prepara junii cu talentu, că să devină lupatori solidi, pentru marea luptă a vieții, pentru eternă luptă între bine și rău, între lumina și întunericu, între virtute și vice.

Națiunea și statulu voru vedea astfelu cu bucuria și sperantia în viitoru, judele arbore crescându cu vigore, și după nescă legi normali, și nu va asista la durerosul spectaculu, ce prezinta acei selbatesci și Lusianei, despre care vorbesce Montesquien, ce taie arborele inca jude, că sa-i manance fructele inca nemature.

Lampă odată aprinsă, domnilor, va trece, că să me servă de admirabila imagine a Poetului latinu, va trece din mâna în mâna și să se va transmite de acei-a care dispară, a celor-a, care vinu în urmă loru.

„Et quasi cursores vitae lampada tradunt.“

III
Lucrările Domnilor, prin cari Ateneulu este

amul incercat să o descrie — neinvrednicindu pe ceilalți conargăți a lui baremu de o privire ajungându la paretele din fundu și pe unu locu și o usiă neobservabilă se deschise.

Era o continuare a pesterei, care serbia de locuitorii căpitanului.

Asta parte a pesterei inca nu o vedeu saftă Ambi iutrara înaintru usiă misterioasă se închișe după ei.

Paretii pesterei acesteia din fundu — erau mai puțini afumati — aveau unu esterior mai luciu, erau că și poleiti.

In unu coltul era zidit unu cotorasiu de lespidi subțiri — avea unu hornu ce conducea sunmul în afară și termină deasupra în mijlocul tutelor celor dese și varie ale coporisorului.

De aicea se vedea sunmul esindu, precandu celu din ceealalta pestera ce formă asiatică dicendu antrul — se tragea în susu spre boltă pesterei și iubiindu-se de masă-i petrosă, se spărgea, năvalindu apoi în colone mai mici spre portálul pesterei.

Josu însă în unu locu pre-pamentu — erau asternute pei de ursi și lopi — frumos — ce de bună săma era patulu căpitanului.

In locu de scaune — se servea de două petrii patru unghiulari — negre — netede...

Nimenui dintre membrii acestei cete nu — era iertat să intre în chilă lui Stanciu — afară de Vasilie — carele precum se vede din vorbele celor din afară — era placutu înaintea lui Stanciu — era tractat cu — o blandetă ce aru semenă mai multu — o predilecție — o adenă iubire!

(Va urmă)

mai multu cunoscutu publicului, sunto: Conferințele sele: Aceste conferințe a îsbătitu în cursu de trei ani a atrage unu publicu adesea numerosu și simpaticu totudeună destinsu. Pentru a precisă și determină caracterul acelor conferințe, vomu dice, domnilor, ca prin ele nu ne propunem să-tăa a respondi o instrucție vastă, cătu a lucra sub o formă atragătoare, pentru a mari curențul ce trebuie în fine să impinge societatea noastră către o viață mai intelligentă, mai demnă, mai virilă și primăvara mai fericita. Pe lângă scopul de a vulgariza unele cunoștințe, noi credem că conferințele sub formă loru desbracata de pedantismu, potu fi unu mijlocu de seducție, care să ne facă să luăm o obiceinuță, care, radicându-ne intelligentia, să ne îndrepteze sentimentele către ceea ce este nobilu și frumosu.

Instructione a Domnilor, adeca desvoltarea facultăților intelectuale și dobândirea de cunoștințe intinse este unu mare lucru într-unu individu că într-o națiune, dura cunoștu ce-va și mai mare decât instrucție, acăstă este înobligarea sufletului, înaltarea sentimentelor, înfrumusețarea animei, acăstă este cu alte cuvinte. **Educație a.**

Me întristează, domnilor, până în adenculu animei, când vedi pe lângă o intelligentă cultivată, unu sufletu degradat, sentimente inobile și desgustătoare.

Cunoscem, domnilor, toti acestu fatalu element de avortare alu tuturoru încercărilor, ce au de scopu a radica unu popor, și a-lu face să intre în concertul națiunilor civilisate. Recunosceti cu totu acestu redutabilu inemicu ce a petrușu în mijlocul ceteției, să clănești totă credințele, să turbure totă conscientie, să amarasă totă animele.

Educaținea, domnilor, și aceea ce vomu numi parte estetică a culturii umane; eata ideea, către care trebuie să ne îndreptăm totă silintele și totă activitatea. Pentru acăstă domnilor ne vomu îndrepă din parte-ne mai cu séma artei și poesiile, care voru ocupa anulu acestă unu locu mai însemnatu în conferințele noastre decât în anii trecuti.

Ori cari voru fi vocațiunile, ce vomu urmă în viață, dice unu ilustru economistu și omu de stat englez, să caută în tota deună să mantinemu via acea simplitate salutarie, ce destăptă în noi arța și poesiia. Cu cătu datorie noastre ordinare suntu mai prosaice, cu atât este mai bine a sustiné incordarea sufletului nostru, prin frecuentea acelor regiuni superioare de eugetări și sentimente, în care ne radica și ne mantine arta. Frușosulu, adauge marele poetu Goethe, este mai mare decât binele, căci elu cuprinde binele și mai adauge ce-va. Elu este binele înaltiatu la perfecționele colaterale, cari facu dintr-ensi o opera completă.

Déca Grecia, acelu colțiu depărtău, a ocupat și va ocupa unu imensu și în eternu nemuritoru în istoria omenirei, acăstă provine din cauza amorului seu pentru artă.

Arta cându este cultivată și iubita din anima ieșă nu practicată, într'unu modu mecanic, înaltia către ceea-ce ea concepe adeca frumosul și de alu și o impinge a idealiză, pe cătu este cu putinția totu ceea ce facem și mai pre susu de totă caracterul și viață.

Aceste motive, domnilor și domnelor, a căroră valoare și importanță nu va scăpa nimeni, ne a facut sa ne gandimă a organiza pre lângă conferințele noastre literari și scientifice, serate, cu scopu de a respondi gustulu celor mai frumosi și mai spirituali dintre arte, muzica și poesiia. Bucăți de muzica clasica se voru escenă de artiști competenți, și de domne din societate, și piese se voru ceta său declamă în anulu acestă la Ateneu.

Sperăm, că acăstă innovație va fi prețuită de DVostre, și de totu publiculu intelligentu alu Capitalei și ca unu concursu numerosu de bine voritoru nu ne va lipsi.

Din parte-ne domnilor și domnelor, ne vom pune totă silintele că sa purtăm cu onore și demnitate drapelulu, pe care se află inscrise cuvinte: „**Instructione și educare națională**.“

Pres. Grafu Sc. Rosetti.

Varietăți.

** Denumire. Majest. Sea c. r. apostolica prin decretu de 21 Nov. a. c. a denumit din partea ministeriului de justitia, pre Dlu Servianu Popoviciu, secretariu la tribunalulu superior din Sabiu.

** In „Unio“ se recerca diuarele din Transilvania a primii urmatorele :

Afacerile cele gramadite me induplaca cele două dile din septembra destinate pentru primiri oficiale a le tineri la un'a dî pre septembra.

Amu destinatua asiá dara dela 1 a lunei viitorre Decembre pentru primire oficiale un'a dî si adeca Marti'a de óra 11—1.

Despre acést'a se incunoscintieza publiculu pentru orientare.

Clusiu 28 Nuvembre 1867.

Conte Emanuelu Péchy
Comissaru reg.

** Serbatoare rara. Din Oradea-Mare cu datulu 24 Nov. nî se scrie : „Astazi fuserramu martori unei solemnitati rari in feliulu seu. Zelosulu barbatu in mecenate alu tinerimei studiöse m. o. d. Nicolae Zsig' a sen. serba jubileulu de 50 de ani a casatoriei fericite cu soci'a sea dn'a An'a Gospod'a, primindu bine cuventare dela preotulu localu. Pre cătu de rara e solenitatea, si mai rari suntu virtutile acestoru fiu adeverati ai națiunei române, si déca nu le voiu vatemá modestia, i-mi voiu permite a insirá pre scurtu unele fapte co-mi suntu cunoscute. Fundatiunea ce o intemiară cu 20,000 fl. pentru tinerimea rom. orient. din gimnasiulu si academi'a de aici, prospereza si are estempu 10 alumni. Toti amu semititu bucuria candu monarchulu pentru acést'a la destinsu cu crucea de auru pentru merite. La Beiusiu a făcutu asisdarea o fundatiune cu 2000 fl. pentru căti-vatineri din gimnasiulu de acolo cari din interese capeta pâne. Bisericele române or. din Beiusiu si S. Miclosiglu romanescu le indiestrara cu acopereminte cu plevu. In Tinc'a au edificatu biserica, casa parochiala si scola rom. or. si a datu ajulore inseminate la 6 locuitori arsi fără a privi la confesiune si natuinalitate. Comunei rom. in Girisiu i-au cumparatu scola, si altele fapte ce nu le potu cunoscute. Vorbescu aci faptele insesi. Adaugemur rugaciunile nôstre că Ddieu sa le lungesca vieti'a spre bucuria națiunei nôstre ! Alb.“

** Vice-priestinte in cas'a deputilor se spune ca e in cluburi alesu Gajzago, depuit. Gherlei. Albin'a ne spune ca stâng'a casei candidéza pre Gojdu român. Si déca e o tactica acest'a din partea stangei, ea arata, carea aru fi fostu detori'a partidei deakiane, din carea Gojdu face parte.

** Delegatiunile aude „Hirnök“ ca se voru aduná pre 10 Decembre in Vien'a. Delegatiunea ung. va consta din 60 membri. Desbaterile se voru tiné in palatulu cancelariei aulice foste ung.. Desbaterile voru si publice.

** Consuli. Se spune ca Bar. Eder va trece din ennsulatulu dela Bucuresci la Aten'a că tramis. In loculu densului se dice ca va merge unu unguru. — In Pest'a, cetimur in fine, ca are sa-si asiedie Prussi'a unu consulu, carea sa apere interesele comerciantilor prussiani, cari au afaceri comerciale cu Ungaria.

** Donulu de incoronare carele s'a induratu Majestatea Sea alu lasá in folosulu honvedilor s'a impartit in forma de rente. Spre ducerea in implinire a acestei gratie imp. reg. s'a formatu unu comitetu deosebitu din urmatorii membru : pres. Colomanu Candó, Ioann Cseley, Fr. Aschermann, Gust. Gombos; toti funetinari inalti in despartimentele difertelor ministerie din Pest'a; mai deparat din fostii honvedi : Carolu Földváry, M. Szatmary, Ed. Czillich, Carolu Hauser, Antonu Gorove si conte L. Vay. Conducerea biroului e increiduta lu Csely.

** Beserică ortodoxă a crescutu cu intrarea ceremisilor si ciuvassilor din partile Gasanului (Russi'a). Asemenea cetimur ca in Lituan'a a trecutu 25,000 suflete, dintre cari cei mai multi rom. catolici, la Biserică ortodoxă resaraténa. Cei mai multi dintre acest'a suntu tierani; suntu insa si nobili intre densii.

** Drumul de feru. Cetimur, ca lini'a de drumul de feru intre Cernauti si Bucuresci aru fi că sigura. Directorele companiei Lemberg—cernautiane, D. de Offenheim, a incheiatu, dupa cum se serie din Galati, o conveniune cu regimulu romanesco. Conveniunea acést'a, se crede cu tota siguritatea, ca va fi aprobată si acceptata de corpurele reprezentative ale Romaniei. Lini'a intréga face 619 chilometri si sa se predă succesive in terminu de $6\frac{1}{2}$ ani comercialui. Lucrările se voru incepe in primavera anului venitoru, cu lini'a Sucéva — Iasi. Concessiunea e data pre 90 ani si statul garantă concessiunilor, că venitul curat de intreprindere, dela diu'a intrarei fia-cărei părți de linia in comunicatiunea comercialui, $7\frac{1}{2}\%$.

** Unu numeru de un'a sute optu spre-diece persoane din orasiele si tergurile Alessandri'a, Zimnicea, Rosii de Vede si Turnu Magurele emitu dorint'a prin jurnalulu Romanulu, a vedé intemindu-se o societate prin actiuni, — spre a se face cu capitalurile loru si ale correligionarilor loru, Serbi, Bulgari, Greci si Români, o societate de duna rena, care sa construeze căte-va vapore si slepuri ce voru pluti sub pavilionulu acestor nationi. Scopulu spre acést'a este asigurarea comercialui si a persoñelor pre Dunare contr'a vreunei estradări din partea vaporelor austriace, cum fu aceea de dilele trecute intemplata la Rusciucu cu vasulu Germania. E de prisosu a spune ca noi incuviintiamu in tota anim'a asemene intreprindere, ba inca amu si sustiné din tote puterile noastre. „Tr. Carp.“

** „Atheneul Român“ Premiul de architectura Rosetti. La 1/13 Ianuariu viitoru, 1868, espirandu terminulu concursului pentru premiul de architectura, fundat de presedintele Atheneului, dlu Grasu Carolu Rosetti, biuroulu societătiei crede de cuvintia a reaminti dloru concurrenti atât epoc'a susu disa a concursului, cătă si Program'a ce tote diuarele au bine voit u a reproduce in lun'a Iuniu trecutu.

Vice presedinte : C. Esarcu. Secretariu : Gr. N. Mano. Bucuresci, 16/28 Nov. 1867.

Programa:

I. Societatea Atheneului nume la concursu projectulu construirei nouei bibliotecii publice.

II. Loculu consacratu acestui edificiu este de 20 stângeni fatiad'a (metri 40 aprópe) si 29 stângeni adancimea (metri 58 aprópe), situat in strada Rossetti (l'ostia-vechia).

III. Societatea Atheneului crede utilu a recomandá in studiulu planului pentru biblioteca, dispositiunile ingeniose adoptate in biblioteca imperiala din Parisu, strad'a Richelieu.

IV. Edificiul va avea numai unu singuru etajiu insa inaltu, si va cuprinde :

1. O sala pentru lectura si pentru siedintele Atheneului ; 2) Galerii pentru cărti, avendu aci mai cp séma in vedere dispositiunile adoptate in biblioteca imperiala din Parisu. (Rue Richelieu). 3) O camera de cancelaria. 4) Unu vestibulu. 5) Portice servindu a stabili comunicarea intre părțile edificiului. 6) Dóue odái pentru ingrigitori si dôue magasii rezervate suh edificiu, servindu pentru diversele usagiuri ce potu necessita o asemenea constructiune.

V. Projectul se va compune :

1) De unu planu generalu alu edificiului cu impremuirea sea planta pre o scara de : 0,005 m. 2) De planulu magasilor si alu temelioru constructiunei. 3) De planulu etajului de susu. 4) De planulu acoperisului si alu siarpantei. Tote acestea pre o scara de 0m, 01. 5) De o faciada asupra asupra ulitiei si de o fatiada laterală pre o scara de 0m, 01. 6) De de'aliuri ale constructiunei, dispositiuni, motive de decoruri, etc. etc., pre o scara de 0m, 05. 7) De dôue sectiuni transversale, pre o scara de 0, 01. 8) De unu divisu descriptivu, detailandu projectulu in tote părțile sele precum si modulu constructiunei, si de unu devisu estimativu, redactat cu ingrigire si cu tota pretensiunea putinăciosa in stabilirea preturiilor. *)

VI. Artistii voru putea de voru voi, sa adau-

*) DD. concurenti din strainetate se voru adresá la redactiunea „Revistei Atheneului“, strad'a Pensionatului, nr. 10, pentru a avea tote incunoscintiile dorate relative la stabilirea preturiilor necesarie pentru devisulu estimativu.

ge in detaliuri si o vedere perspectiva a edificiului pentru a precisá mai bine oper'a loro.

VII. Projectele admise la concursu se voru supune cercetării unei comisii, numite de Atheneu si prosieduta de fundatoru, carea le va cerceata si le va classificá.

VIII. Unu premiu de 2000 franci va fi acordat projectului Nr. 1.

Unu alu doilea premiu de 500 franci va fi acordat projectului Nr. 2.

IX. Autorulu projectului premiatu va avea preferint'a pentru execufunea edificiului.

X. Dupa judecarea comisii, tote projectele voru remanea espuse in tempu de dôue septemani intr'unu localu destinatu pentru acést'a.

XI. Durat'a concursului este fixata dela epoca publicarei acestei programe pâna la 1/13 Ianuariu 1868.

XII. Projectele concurrentilor voru fi tramise sub coperta sigilata la Regactiunea „Revistei Atheneului“ strad'a Pensionatului, Nr. 10, celu mai taridu pâna la 1/13 Ianuariu la amedi. Ele voru fi insotite de unu plicu asemenea sigilat, cuprindindu numele autorului si adres'a sea, si purtandu că subsciere o epigrafa si unu semnu ore-care ce va fi reprobusu pre tote pielele projectului. La primire aceste piele voru fi numerotate, timbrate cu timbrul societătiei si se va dà o dovèda de primire depitorului.

XIII. Afara de projectele premiate tote celelalte voru fi inapoiate autorilor in urm'a prezenterii dovediei de primire, liberata de secretariu societătiei.

XIV. Planulu situatiunei, precum si program'a, voru fi tramise franco la toti acer'a ce le voru cere dela Redactiunea „Revistei Atheneului“.

Observatii :

1. Architectii se voru mentine in marginile sumei de 60,000 franci, in care va intra ori-ce suma efectata lucrărilor neprevedute. Fundatorul are prestatite 200,000 oc'a varu stins de Sirn'a, pretiul a 4 galbeni miia, si 500,000 de caramida de fabrica noua, pretiuita a 3 galbeni mi'a. 2) Edificiul va fi zidit in caramida, admitandu petra si cimentul in partile cari voru fi neaportat in buintiarea loru.

V.-Presedinte : C. Esarcu. Secretariu : Gr. N. Mano.

Cancelaria advocatala.

Sbscrisulu are onore a incunoscintiile publicu, cumea si-a inceputu activitatea sea de advacatu in Brasovu strad'a Scheiloru nr. 140 si se roga a fi onoratu cu incredere, promitiendu din parte-si cea mai prompta acurata si diliginta ingrigire a afacerilor concrediente.

Iosifu Puscariu
Adv. prov.

Nr. 156—1867.

Nr. 37—1

Edictu.

Nicolau lui Nicolau Samfiru polecritu Fărceanu carele de trei ani au parasit pre soci'a sea liguita Mari'a lui Ioann Tinculu amendoi din Sabiu, fără a se sci de fatia loculu petrecerei lui, se îndatoréza prin acést'a că in terminu de siése luni dela datulu de fatia sa se presenteze inaintea forului matrimonial subscrisu, pentru ca la din contra cererea muierei lui asupr'a lui data si fără de elu se va decidea si otati dupa prescrisele sustatatoré.

Sabiu 14 Novembre, 1867.

Forulu matrim. gr. res. ala Protopopiatului Sabiu I.

Nr. 35—1

EDICTU.

Paraschiv'a Ioann Oancea din Tarlungeni, care de patru ani a parasit pre soci'a sea liguita Mari'a lui Ioann Tinculu amendoi din Sabiu, fără a se sci de fatia loculu petrecerei ei; este prin acést'a citata, că in terminu de siése luni dela datulu present, sa se infatisdie inaintea subscrisului scaunu protopopescu, pentru ca la din contra si fără de dens'a se va decide in intielesulu SS-canone, divortiulu cerutu de barbatulu ei.

Brasovu, 2 Novembre 1867.

Scaunulu prot. gr. or. I-iu alu Brasovului Iosifu Baracu Protopopu.